

ЕПИСКОП БУДИМЉАНСКО-НИКШИЋКИ ЈОАНИКИЈЕ ЕКСКЛУЗИВНО ЗА *НАЦИОНАЛНУ РЕВИЈУ*

Глас народа, глас Божји

Пошто је Скупштина Црне Горе починила отворено безакоње, ми смо сазвали ову највећу и најљепшу народну скупштину, да се чује и њен глас. Чини је цио вјерујући народ, и стари и млади. Нијесмо дозволили да се у црквеној порти браћа исте вјере и поријекла дијеле национално или страначки. Тако смо добили велики благослов Божји. Народ се ужелио измирења, јединства и истине. Истрајно брани своје светиње, са задивљујућом ведрином, вјером и слогом. Подвижнички и креативно. Режимски отровни трикови су превазиђени, више не дјелују ни у мјесној заједници, камоли у Цркви

Пише: Мишо Вујовић

Када је Скупштина Црне Горе крајем децембра прошле године, дубоко после поноћи, уз хапшење опозиционих посланика, изгласала дискриминаторни и неуставни закон о „слободи вјероисповјести“, јасно нам је било да је ту механиком владајуће већине убијена и сахрањена правда – каже Његово Преосвештенство епископ будимљанско-никшићки Јоаникије, у ексклузивном интервјуу за *Националну ревију*. – Пошто је тако застранила

та висока државна установа и направила безакоње под видом закона, пошто се доказало да су правда, истина и морал истјерани из тог дома (надамо се привремено), ми смо сазвали највећу и најљепшу народну скупштину – свенародну литију коју чини цио вјерујући народ, и стари и млади, да се чује њен глас. Давно је речено:

Глас народа, глас Божији

. Сада је црногорски тоталитарни систем огољен. Да ли ће се урушити сам од себе или на неки други од многих могућих начина, видјећемо.

Уместо смиривања, председник Црне Горе назива лудацима тих две трећине грађана?

Да, тако је предсједник свих грађана (?) чашћавао свој народ када се вратио из Мајамија. Тиме је довољно рекао о самом себи и о начину своје владавине.

Може ли се догодити већ опробани сценарио: „народ на народ“?

Власт и преко јавног сервиса и осталих њој блиских медија сипа лажи о великосрпском национализму који, тобоже, угрожава државност и независност Црне Горе. То је реторика Анте Павелића којом су правдани усташки злочини над Србима у нацистичкој Независној Држави Хрватској. Сличне су лажи о притиску руског империјализма којима предсједник Ђукановић покушава да подигне себи цијену на западу. Од власти која годинама злоупотребљава јавни сервис против Српске православне цркве, обмањујући јавност и манипулишући вјерским и националним осјећањима, могу се очекивати нови монтирани државни удари, бомбашке афере и слично. Она годинама прави атмосферу линча, усмјеравајући оштрицу мржње против митрополита Амфилохија. Све се то ради да би се лакше оправдали инциденти и сукоби на улици које власт у одређеном тренутку може да изазове.

Да ли сте на последњем састанку са премијером имали утисак да постоји и трунка добре намере за превазилажење проблема опозивом спорног закона?

Ми смо увијек отворени за дијалог. На поменутом састанку са предсједником Владе није било никаквог договора око закона, осим заједничке одлуке да се убудуће разговара на нивоу експерата. Од тада до данас са друге важне државне адресе, од предсједника државе Ђукановића, Цркви долазе само осуде и пријетње. Тиме се ионако лоша ситуација још више компликује. Нешто помирљивији тонови долазе из Владе. Стичемо утисак да Ђукановић не жели дијалог него да се опредјелио за диктат. А то тешко да му више може проћи и у мјесној заједници, камоли у Цркви.

НОВА СНАГА ЈЕДИНСТВА

Народ је кренуо из црквених порти, а сада већ пристижу грађани и из државних институција?

Било је веома важно што нијесмо дозволили да се у црквеној порти браћа исте вјере и истог поријекла дијеле око националног изјашњавања. Знамо да су и ове и раније власти радиле на томе да се створи што дубљи јаз између оних који се изјашњавају као Срби и оних који се изјашњавају као Црногорци. Црква никад није хтјела по тој основи да дијели браћу. Исто тако нијесмо дозволили да нам страначке подјеле, заваде и обележја уђу у црквену порту. Тим одлучним ставом добили смо велики Божији благослов. Око наших храмова дошло је до превазилажења подјела, ситних и крупних завада и омраза. Народ се ужелио јединства које се може наћи само у Цркви. Осјетила се нова снага у том јединству и братском измирењу. Због тога у нашим свенародним литијама можемо видјети заједно сељаци и раднике, државне чиновнике, полицајце и војнике, а највише дјецу и омладину. Сви заједно једнодушно желе да граде бољу и праведнију Црну Гору. У томе нико, осим челника на власти, није видио ништа лоше.

Законом је власт показала да јој ништа није свето. Пале су маске. Више ничија имовина није сигурна?

Правничке анализе показују да закон о коме је ријеч, будући да није усклађен са Уставом Црне Горе ни са осталим важним законима, подрива цио правни поредак у Црној Гори. Он изазива општу правну несигурност у држави и зебњу да ничија и никаква права више нијесу загарантована пред влашћу која крши устав своје земље када јој је год то драго. Као што Његош рече за турског кадију: *Закон му је што му срце жуди, што не жуди у Куран не пише*.

Шта је на вас оставило најјачи утисак у овим протестима?

Истрајност народа да са хришћанским смирењем издржи до краја у овом мирном отпору неправди. Задивљујућа је и до сада невиђена ведрина на лицима свих учесника на литијама, од старца до дјетета. На литије се иде као на ходочашће, па међу десетинама хиљада учесника имамо и старца Нова Марковића са његових деведесет девет година. Иде у литију носећи црквени барјак и Његошеву црногорску капу, прав као свијећа, пјешачећи од Мурина до Андријевице. Гледамо и Драгана Гачевића, честитог домаћина из села Козице, који по залеђеном путу иде босоног у литију од манастира Дубочице до Пљеваља. Дјеца од пет година пјешаче по тридесет километара, не може их нико зауставити, хоће да буду дио ових величанствених народних догађања...

ГРЕХ ПРЕМА РОДУ И СВЕТИМА

Поред увреда које је председник изрекао више пута на рачун народа, сваковрсни су и други притисци. И Вас су претресали више пута. Шта даље?

Господин председник, после тридесет година владавине, показује какво је његово схватање демократије. Све неистомишљенике, грађане своје земље, редовно чашћава увредама називајући их лудацима, непријатељима и издајницима Црне Горе. Мене су за последњих мјесец дана редовно претресали на рампи према Србији или када се враћам у Црну Гору, све док један полицајац исламске вјере није одбио да то учини иако је имао наредбу. Ипак, најсрамнији потез власти била је забрана народу из Херцеговине да дође на поклоњење моштима Светог Василија Острошког у Никшићу 21. децембра 2019. То није само срамота него и тежак гријех пред Богом и Светим Василијем. Ми ћемо се стрпљиво, и поред поменутих увреда и притисака, борити за слободу своје вјере, за равноправност свих вјера у Црној Гори и за унапређење правне сигурности у њој за све и за свакога.

Без обзира што Ватикан подржава Митрополију, на сцени је ипак покушај прављена украјинског модела?

Постоје извјесне паралеле између Црне Горе и Украјине. Од Украјине се прави антируска држава, а од Црне Горе антисрпска. У Украјини је током последњих десетак година било много пронацистичке реторике, а у Црној Гори проусташке, што је заправо иста прича. Што се тиче црквеног раскола, видљива је велика несразмјера. У украјинском случају, расколом је од канонске цркве отцијепљено до двадесет одсто православног становништва и расколнике је признала Васељенска патријаршија (иако то признање није засновано на канонима). У Црној Гори, пак, расколници немају вјерника, не функционишу као црква, нити их иједна канонска црква признаје. Унијаћење у Црној Гори је почело на квазиполитичкој равни, преко дукљанске идеологије, са циљем да се измјени идентитет Црногораца, па да би кроз промјену националног дошло до измјене и вјерског идентитета. У том погледу, означена је путања од Црногораца, преко Дукљана, до Црвених Хрвата.

Да отклонимо дилеме: да ли је власт нудила Митрополији црногорско-приморској отцепљење од Српске православне цркве и стварање аутокефалне цркве по македонском моделу?

Није. Али јавно демонстрирани анимозитет према Српској православној цркви од стране власти, а са друге стране Ђукановићева прича о „обнови“ аутокефалне цркве, показује да власт хоће не Божију Цркву, слободну и канонску, него некакву творевину коју би она назвала аутокефалном црквом и која би функционисала као орган власти, потчињавајући се световном господару. Чудна прича: власт је већ направила једну такву „цркву“ и назвала је аутокефалном, па кад је видјела да од ње нема вајде сада хоће да прави још једну и ко зна колико још.

Испоставило се да је режим перфидним маневрима успео да добије логистичку подршку цркве у више наврата. Може ли се догодити да и овог пута појас за спасавање буде бачен управо из руку човека којег највише куде?

Мислим да се превише дало значаја неким контактима између митрополита Амфилохија и Ђукановића прије избора 1997. године, да би се за све негативне последице Ђукановићеве владавине оптужио Амфилохије. То је преко сваке мјере. Сада Ђукановић појас за спасавање неће тражити ни од једног владике него једино од Нато структура, ако им је још увијек до њега стало. Ипак, разрешење политичке кризе у Црној Гори зависиће од политичара, али и од тога колико грађани Црне Горе буду одлучни у захтјеву за промјенама. <

(Извор: Национална ревија „Србија”, бр. 78, Београд, фебруар 2020, www.nacionalnarevija.com .)

Објављено: петак, 15. мај 2020, 20:16h

А после о осталим правима

Став народа је јасан: ако црква стане, народ ће наставити?

Његош каже: *Народ бранич Цркве и племена*. То указује колико су нашем народу увијек била важна вјерска права и колико је он био одан својој Цркви. Сада је борба за вјерска права и слободе изашла у први план. Колико ће се народ кроз ову борбу охрабрити да се бори и за остала своја права која му припадају, видјећемо.

Слободни, честити, храбри

Може ли црква изнедрити неког црногорског Макариоса?

Црква рађа слободне, честите, храбре људе и патриоте. Такви људи могу највише помоћи својој држави. Надамо се да неће бити потребе да тражимо неког новог црногорског Макариоса, нити да се враћамо на теократско устројство из доба старе Црне Горе.

Као Анте Павелић

Председник Црне Горе је изјавио да Срби у његовој држави могу проћи као у Хрватској?

Он је свим грађанима у Црној Гори који нијесу задовољни његовом владавином великодушно понудио да напусте Црну Гору, а Србима пријети прогоном. Сваки грађанин Црне Горе који је спреман да се јавно супротстави његовој владавини, борећи се за своја права, означен је као непријатељ државе. Наши свенародни сабори су показали да је прича о непријатељима државе, издајницима, о такозваном великосрпском национализму и руском империјализму одавно превазиђена и да је Ђукановић више никоме не може продати.